

Nr 7.

Ankom till riksdagens kansli den 10 maj 1932 kl. 6 e. m.

Utlåtande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till polisväsendet i riket m. m. dels ock i ämnet väckta motioner.

I den till riksdagen den 4 januari 1932 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1932/1933 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln, innefattande anslagen till socialdepartementet, föreslagit riksdagen

dels, under punkten 98, att i avbidan på särskild proposition i ämnet, till polisväsendet i riket beräkna ett extra förslagsanslag av 3,700,000 kronor;

dels ock, under punkten 99, att i avbidan på den proposition som kunde komma att avlåtas i ämnet, till vissa ersättningar åt befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet beräkna ett extra förslagsanslag å 960,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 11 mars 1932 dagtecknad proposition, nr 181, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att för budgetåret 1932/1933, att utgå enligt av departementschefen förordade ändrade grunder, anvisa

dels till polisväsendet i riket ett extra förslagsanslag av 3,650,000 kronor;

dels ock till vissa ersättningar åt befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet ett extra förslagsanslag av 1,000,000 kronor.

Förenämnda punkter i statsverkspropositionen samt propositionen nr 181 ha hänvisats till statsutskottet samt enligt överenskommelse mellan detta utskott och första lagutskottet behandlats i sammansatt stats- och första lagutskott.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft följande i kamrarna väckta, till statsutskottet hänvisade motioner, nämligen **Motioner.**
inom första kammaren:

nr 139 av herr *Johan Nilsson* i Malmö,

nr 221 av herrar *Hjalmarsson* och *von Geijer* och

nr 353 av herr *Sjödahl* samt

inom andra kammaren:

nr 329 av herr Weibull.

I motionen I: 139 hemställes, att riksdagen ville bevilja ett anslag av 6,500 kronor till en kriminalteknisk kurs att under 1932 anordnas vid Stockholms högskola.

I motionerna I: 221 och II: 329 hemställes, att riksdagen ville ställa till Kungl. Maj:ts förfogande ett belopp av högst 30,000 kronor för att efter ansökan i ärendet användas såsom ersättning åt de kommuner, vilka i särskild grad bli ekonomiskt betungade med den övervakning, som måste följa med en fortsatt tillämpning av lagen den 2 augusti 1927 om utlännings rätt att här i riket vistas.

I motionen I: 353 hemställes, att riksdagen måtte besluta att polisskolan i Göteborg från och med budgetåret 1932/1933 övertages av staten samt att härför beviljas för sagda budgetår ett anslag på 15,800 kronor, därav 1,300 kronor för anskaffning av inventarier.

Till en närmare redogörelse för motionerna återkommer utskottet vid de särskilda punkterna här nedan.

Anslaget till polisväsendet i riket.

Anslaget till polisväsendet i riket har under de år, då 1925 års omorganisation av polisväsendet successivt blivit genomförd, upptagits i riksstaten till följande belopp:

<i>Föregående års anslag.</i>	budgetåret 1925/1926	1,480,000 kronor
	» 1926/1927	1,750,000 »
	» 1927/1928	1,640,000 »
	» 1928/1929	1,800,000 »
	» 1929/1930	1,960,000 »
	» 1930/1931	2,190,000 »
	» 1931/1932	2,280,000 »

Jämförelse mellan anslagsposterna för innevarande och följande budgetår.

Här nedan intages en tablå över det sätt, varpå anslaget beräknats för innevarande budgetår och — enligt den förevarande propositionen — för budgetåret 1932/1933.

	Budgetåret 1931/1932	Budgetåret 1932/1933
(1). Den lokala polisorganisationen å landsbygden	490,000	1,600,000
(2). Till användning enligt förut gällande grunder	995,000	—
(3). Utgifter för extra eller biträdande landsfiskaler m. m.	—	300,000
(4). Retroaktiva pensionsavgifter för polismän och fjärdingsmän å landsbygden	42,000	42,000
(5). Statspolisorganisationen	—	900,000
(6). Kriminalpolisorganisationen	240,000	240,000
(7). Reservpolisorganisationen	266,700	260,000
(8). Landstingens polisväsen	46,250	30,000
(9). Statspolisintendenten	—	11,000
(10). Polisskolan i Stockholm	65,000	66,000

	Budgetåret 1931/1932	Budgetåret 1932/1933
(11.) Polisskolan i Göteborg	—	7,000
(12.) Tidningen »Polisunderrättelser»	84,000	66,000
(13.) Centralbyrån för fingeravtryck	24,000	27,000
(14.) Granskning av polislagstiftningens tillämpning m. m.	5,000	—
(15.) Polisbyrå	{andra hu- vudtiteln }	52,000
(16.) Gränskontroll	30,000	45,000
	2,287,950	3,646,000
Avrundade anslagsbelopp	2,280,000	3,650,000

De vid de olika posterna utsatta siffrorna motsvaras av numreringen av de särskilda avdelningarna här nedan. Angående anslagsökningens huvudsakliga karaktär hänvisas till sammanfattningen å sid. 18.

Under posten för den lokala polisorganisationen å landsbygden har under de föregående åren upptagits endast den *ökning* i kostnaden för denna organisation, som 1925 års polisreform beräknats medföra. Till den del kostnaden motsvarades av utgifter enligt den äldre ordningen har den hänförs under posten (2) till användning enligt förut gällande grunder. Då polislagen nu — från den 1 januari 1932 — trätt i tillämpning för hela riket, har detta beräkningssätt ansetts böra ändras så att man hädanefter beräknar posten för den lokala polisorganisationen å landsbygden till det belopp, var till statens samtliga årliga kostnader härför sammanlagt kunna uppskattas.

Av uppgifter som inhämtats i och för denna uppskattning framgår, att antalet ordinarie fjärdingsmanstjänster uppgå till omkring 1,120 med en sammanlagd avlöning av cirka 2,800,000 kronor samt att antalet icke ordinarie fjärdingsmanstjänster uppgå till omkring 1,240 med en sammanlagd avlöning av cirka 700,000 kronor. Då staten enligt polislagen har att bidra till förstnämnda avlöningskostnader med hälften och till sistnämnda avlöningskostnader med en femtedel, uppskattas statens kostnad härför till 1,540,000 kronor. Statens andel i kostnaden för de ordinarie fjärdingsmännens pensionering beräknas till 60,000 kronor och anslagsposten uppskattas på grund härav till 1,600,000 kronor. Häri anses då kunna inrymmas även sådana kostnader för den lokala polisorganisationen på landsbygden som bidrag till familjeunderstöd, begravningshjälp och sjukvård vid skada i tjänsten, kostnad för extra bevakning m. m.

Någon post till användning enligt förut gällande grunder upptages icke i beräkningen för nästkommande budgetår. Posten, som för innevarande budgetår beräknats till 995,000 kronor, motsvaras till huvudsaklig del av anslagsposten under (1), på sätt framgår av redogörelsen här ovan, samt till en annan del av posten under (3) här nedan.

(1). Den lokala polisorganisationen å landsbygden.

(2). Till användning enligt förut gällande grunder.

(3). *Utgif-
ter för
extra eller
biträdande
landsfiskaler
m. m.*

Under anslagsposten till användning enligt förut gällande grunder — jfr (1) och (2) här ovan — ha hittills pläгат hänföras vissa utgifter för s. k. extra eller biträdande landsfiskaler, vilka med stöd av Kungl. Maj:ts be-myndigande anlitas såsom medhjälpare åt de ordinarie landsfiskalerna i åtskilliga distrikt. Då hänsyn ej tagits till dessa utgifter vid beräkningen av posten (1) till den lokala polisorganisationen å landsbygden, ha dessa nu upptagits under en särskild post.

Medelsbehovet för nämnda personal uppskattades preliminärt i årets statsverksproposition för nästa budgetår till 235,000 kronor. Med hänsyn till numera erhållna, mera preciserade uppgifter samt till sedermera inkomna framställningar har detta belopp ansetts böra höjas till 300,000 kronor. Vid denna beräkning har departementschefen utgått från att dyrtidstillägg å de ifrågasvarande befattningshavarnas löner bör, sedan nu övergångstiden är slut och utgifternas storlek för framtiden kan med större säkerhet beräknas, överföras till att utgå från femte huvudtitelns allmänna dyrtidstilläggsanslag.

(4). *Retro-
aktiva pen-
sionsavgif-
ter för polis-
män och
fjärdings-
män å lands-
bygden.*

Utgifterna för retroaktiva pensionsavgifter till de å landsbygden vid vederbörande distrikts övergång till den nya organisationen anställda polis- eller fjärdingsmän, som kunna bliva berättigade till pension, beräknades för budgetåret 1925/1926 belöpa sig till 21,000 kronor, motsvarande hälften av den uppskattade årskostnaden. För var och en av de sex därpå följande budgetperioderna har räknats med hel årskostnad 42,000 kronor. Anledning till ändring härutinnan har ansetts ej föreligga, varför utgiftsposten även för budgetperioden 1932/1933 uppskattas till 42,000 kronor.

(5). *Stats-
polisorga-
nisationen.*

Enligt den vid utskottets utlåtande nr 2 såsom Bilaga II fogade, från propositionen nr 178 hämtade kostnadsplanen skulle å nästkommande budgetår belöpa en kostnad för den nya statspolisorganisationen för ordningsändamål å 1,051,800 kronor. Ehuru organisationen skulle träda i kraft först den 1 januari 1933, utgör detta belopp avsevärt mera än halva beräknade årskostnaden, vilket förklaras därav att under första året nyanskaffning av åtskillig utrustning skulle äga rum på sätt närmare framgår av berörda plan. Av de i sagda belopp å 1,051,800 kronor ingående posterna motsvaras posten å 13,000 kronor för statspolisintendenten av en särskild post (9) här nedan och skulle posten å 58,500 kronor för traktamentsersättningar icke hänföras under anslaget till polisväsendet utan under anslaget till vissa ersättningar åt befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet (se nedan sid. 19). Återstående kostnaden skulle således uppgå till omkring 980,000 kronor. Efter anmärkande härav anför departementschefen:

»Det *faktiska anslagsbehovet* för nästa budgetår i anledning av statspolisorganisationen uppgår emellertid ej till nämnda belopp 980,000 kronor. Visserligen torde man tills vidare böra utgå från att, då det gäller de avsevärda beloppen till statspolisens löner och till bidrag till pensioneringskostnaderna, ett förskotts-förfarande bör anordnas, möjligen i analogi med vad som gäller i fråga om statsbidrag till avlöning åt lärare vid folk- och småskolor. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att i sinom tid efter vederbörlig utredning besluta härom. Även därest sådant förskotts-förfarande anordnas, blir emellertid anslagsbehovet för lönerna och pensioneringskostnaderna mindre än de å budgetåret belöpande kostnaderna för samma ändamål, i det att, i överens-

stämmelse med vad som är föreskrivet beträffande nämnda lärare, en mindre del av avlönings- och pensioneringskostnaderna icke torde böra täckas av förskotten. Härtill kommer, att av övriga kostnader åtskilliga lära vara sådana, att på dem bör tillämpas den hittills för statens bidrag till städernas polisväsen vanliga utbetalningsregeln, nämligen att utbetalning sker kvartalsvis i efterskott. I anledning härav torde anslagsbehovet för den för ordningspolisändamål avsedda statspolisen för nästa budgetår kunna beräknas till i runt tal 900,000 kronor.»

Posten för kriminalpolisorganisationen, d. v. s. för de kriminalpolismän, vilka i vissa städer finnas anställda för kriminalpolisverksamhet huvudsakligen utom staden, har från och med budgetåret 1927/1928 uppskattats till 240,000 kronor. Härav utgöra 178,000 kronor beräknade kostnader för avlöning, dyrtidstillägg ej inräknade, åt 60 kriminalpolismän, 40,000 kronor beräknade kostnader för dyrtidstillägg och 12,000 kronor beräknade pensioneringskostnader. Dessutom ingår i beloppet en summa av 10,000 kronor, avsedd att användas som bidrag för grövre brotts upptäckande och misstänkta personers efterspanande och gripande.

(6). *Kriminalpolisorganisationen.*

Under år 1931 ha vidtagits vissa förändringar i fråga om kriminalpolismännens förläggningssorter m. m., dock utan inverkan på det sammanlagda antalet polismän av detta slag.

På sätt närmare angives i utskottets utlåtande nr 2 (sid. 17 o. f.) har i propositionen nr 178 framlagts en plan för vissa förbättringar och utvidgningar av denna organisation, innebärande bland annat att en ny kommissarietjänst och fem nya överkonstapelstjänster skulle inrättas samt att sju konstapelstjänster skulle utbytas mot överkonstapelstjänster. Sammanlagda antalet skulle således ökas från 60 till 66. Dessutom skulle en viss koncentration av förläggningen genomföras. Kostnaden för omläggningen efter dennas fulla genomförande uppskattas till 40 à 45,000 kronor men denna skulle genomföras först småningom; på grund härav och på grund av utbetalningsföreskrifterna beräknas för nästkommande budgetår för denna ökning allenast 9,000 kronor. Då samtidigt viss jämkning i det för dyrtidstillägg beräknade beloppet kunnat vidtagas, föreslås denna post till oförändrat belopp, 240,000 kronor.

Kostnaden för reservpolisorganisation har för innevarande budgetår beräknats till 266,700 kronor, därav 226,700 kronor för statsbidrag ($\frac{1}{3}$ av lönen per man) samt 40,000 kronor för kostnader vid reservpolisens användning.

(7). *Reservpolisorganisationen.*

Inhämtade uppgifter angående statens kostnader för denna organisation under budgetåret 1930/1931 ge vid handen, att statsbidragen uppgått till i runt tal 210,300 kronor. Tages hänsyn till inträdda ökningarna i reservpolisantalet skulle under förutsättning av oförändrade grunder medelsbehovet för dessa statsbidrag nästa budgetår uppgå till 216,300 kronor.

Enligt de inhämtade uppgifterna ha statens kostnader i anledning av reservpolisens utkallande — däruti icke inräknade sådana kostnader som skola bestridas av anslaget till vissa ersättningar åt befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet — uppgått till i runt tal 26,600 kronor.

Under innevarande budgetår ha genom särskilda beslut av Kungl. Maj:t till åtskilliga länsstyrelser förfogande ställts vissa belopp till bestridande av

kostnader för förhyrande och drift av motorfordon, avsedda att användas vid övervakande av motorfordonstrafiken å landsbygden, ett ordningspolisändamål, vartill reservpolisen hittills tagits i anspråk. Behov av medel härtill skulle — vid oförändrad organisation — föreligga även för nästa budgetår till ett uppskattat belopp av 28,000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts beräknades i årets statsverksproposition anslagsposten till reservpolisorganisationen till (216,300 + 26,600 + 28,000) 270,900 kronor, vilken summa avrundades till 271,000 kronor.

Bland de nu föreslagna ändringarna i 1925 års polisorganisation böra i detta sammanhang bemärkas, *dels* att i de städer, som skola tillhandahålla statspolis, nu utgående statsbidrag till reservpolismännens avlöningar föreslås skola minskas till hälften, *dels* att, därest stad åtagit sig att för viss tid tillhandahålla ytterligare reservpolismän, för var och en av dessa, dock högst för dubbla det antal, som staten är skyldig tillhandahålla, föreslås skola utgå statsbidrag med $\frac{1}{6}$ av årslönen, under förutsättning att staden träffat avtal med ersättare, beredda att rycka in vid utkallande av reservpolispersonal, *dels ock* att särskilda statsbidrag föreslås skola utgå till städer, som äro skyldiga att hålla beridna reservpolismän.

Man har ansett sig böra räkna med att ungefär 100 sådana ersättare, som nyss angivits, skola komma att anställas och att alltså nuvarande reservpolisantalet ökas med 100 man. Då minskningen i statsbidraget till vissa reservpolismäns löner föranleder en minskning i det årliga medelsbehovet — under förutsättning av oförändrade grunder beräknat till 216,300 kronor — av omkring 80,000 kronor och då det belopp, som motsvarar $\frac{1}{6}$ av årslönen för varje konstapel, i genomsnitt ansetts kunna beräknas till 550 kronor, skulle statens årliga bidrag till reservpolisens avlöningar, efter det ändringsförslaget genomförts, kunna beräknas till omkring (140,000 + 550 × 100) 195,000 kronor. De särskilda statsbidragen till städer, som äro skyldiga att hålla beridna reservpolismän, kunna — därest, såsom i propositionen nr 178 förutsatts, skyldighet för städerna föreskrives att hålla tillhoppa 36 reservpolishästar — beräknas uppgå till för år räknat sammanlagt 28,080 kronor.

Då reservpolisen, därest statspolisorganisationen genomföres, som regel endast skulle behöva tagas i anspråk såsom förstärkning i vissa fall av statspolisen och då under posten till statspolisorganisationen beräknats ett särskilt belopp till kostnader vid användning av stats- och reservpolis, har något särskilt belopp för täckande av kostnader vid utkallande av reservpolis eller till förhyrande och drift av motorfordon åt denna ansetts icke böra beräknas efter statspolisorganisationens genomförande.

Då ändringsförslagen skulle träda i kraft den 1 januari 1933 men ifrågavarande statsbidrag enligt gällande föreskrifter utbetalas kvartalsvis i efterskott — alltså först under följande kvartal — beräknas medelsbehovet för nästa budgetår till ($\frac{3}{4} \times 271,000 + \frac{1}{4} \times 195,000 + \frac{1}{4} \times 28,080$) 259,020 kronor eller i avrundat tal 260,000 kronor.

(8). *Lands-
tingens
polisväsen.* Det årliga statsbidraget till landstingens polisväsen — i stort sett hälften av lönen samt $\frac{1}{3}$ av utgående pensioner — har fr. o. m. budgetåret 1927/1928 be-

räknats till 46,250 kronor. På grund av vissa redan gjorda eller beslutade inskränkningar beräknades denna post i statsverkspropositionen nedsatt till 36,500 kronor. Efter statspolisorganisationens inrättande väntas landstingspolisen komma att ytterligare minska, men då statsbidragen kunna antagas nedgå först småningom och då i allt fall statsbidrag för nuvarande organisation skulle komma att utbetalas under budgetårets tre första kvartal, föreslås denna post beräknad till 30,000 kronor.

Statspolisintendenten skulle såtillvida intaga en annan ställning än den egentliga statspolispersonalen att han skulle särskilt anställas »för hela rikets behov» med stöd av 4 § i polislagen i analogi med vad som skett i fråga om fjärde polisintendenten i Stockholm, polisskolans föreståndare. Lönen, inkl. dyrtidstilllägg, skulle liksom för denne och i enlighet med Stockholms stads löneplan uppgå till c:a 13,000 kronor. Kostnaden härför beräknades icke under posten (5) för statspolisorganisationen här ovan. Med hänsynstagande till att befattningen skulle tillsättas redan under 1932, senast fr. o. m. den 1 oktober, men att utbetalning sker kvartalsvis i efterskott, beräknas kostnaden till 11,000 kronor.

(9). Statspolisintendenten.

Kostnaden för polisskolan i Stockholm har för innevarande budgetperiod beräknats till 65,000 kronor. Vissa uppgifter rörande skolan lämnas under avd. 11 här nedan. I skrivelse den 23 januari 1932 har polisskolans styrelse jämte vissa sakkunniga avlämnat ett förslag till vissa ändringar i nu gällande reglemente för skolan, innebärande bl. a. en höjning av elevantalet i de olika klasserna. Till förslaget har Kungl. Maj:t icke ännu tagit ståndpunkt, men det samma antages icke komma att medföra kostnadsökning, åtminstone ej någon väsentlig sådan. I anledning av att statsverket jämlikt ett Kungl. Maj:ts beslut den 4 mars 1932 har att bidraga till kostnaderna för pension åt polisintendenten Ekström med 952 kronor per år jämte rörligt pensionstilllägg därå föreslås förevarande anslagspost höjd till 66,000 kronor.

(10). Polis-skolan i Stockholm.

Den beräknade anslagsposten å 7,000 kronor för statsbidrag till polisskolan i Göteborg är helt ny. Med hänsyn härtill och då jämväl motion föreligger om ytterligare statsbidrag till denna skola lämnas här en mera utförlig redogörelse för denna fråga.

(11). Polis-skolan i Göteborg.

I den av landshövding S. Linnér år 1922 avgivna utredningen rörande polisväsendet i riket anfördes:

Linnérs utredning.

Av den förut lämnade redogörelsen framgår, att de nuvarande utbildningsmöjligheterna för personalen icke äro synnerligen stora. I Stockholm är visserligen väl sörjt för dylik utbildning, och i vissa av de övriga större städerna har man ju också sökt att tillgodose utbildningsbehovet. Men på de flesta håll lära, även om undervisning meddelas, möjligheterna att behörigen sörja för utbildningen vara skäligen begränsade. Särskilt gäller detta kriminalpolis-konstaplarna å orter, där endast ett fåtal dylika finnas. Emellertid måste särskild teoretisk utbildning krävas ej blott av kriminalpolispersonalen utan även av den övriga personalen i städer, där stadsfiskaler skola finnas, och i samhällen på landsbygden med minst 5,000 invånare. Att här nöja sig med kurser, anordnade av vederbörande polisbefäl, är icke möjligt. Den behövliga undervisningen bör meddelas i polisskolor av den typ, som redan finnes i Stockholm. Po-

lisskolorna böra för att eleverna må kunna få tillfälle till praktiska övningar förläggas till större städer. Möjligheten att erhålla lämpliga lärare gör emellertid valet i hög grad begränsat, och en närmare granskning har visat, att ekonomiska skäl tala för att koncentrera hela undervisningen till en stad. Det kan då knappast ifrågasättas någon annan än Stockholm, där man kan bygga på den redan förefintliga skolverksamheten och lämpliga lokaler kunna beredas i Stockholms polishus. Att en skola av nu berörd typ måste bli en statsanstalt är uppenbart. Kostnaden för skolan bör alltså bestridas av statsverket.

Statens
polisskola
i Stockholm.

Från år 1926 har i enlighet härmed hela kostnaden för *polisskolan i Stockholm*, för vilken Kungl. Maj:t utfärdat reglemente den 18 juni 1925 (nr 227), bestritts av statsmedel. Statens övertagande av denna kostnad skedde i samband därmed att i polisreglementet för riket den 26 september 1925 (5 §) stadgades, att i stad eller köping med över 2,000 invånare eller annat polisdistrikt med över 5,000 invånare icke må till ordinarie polisman antagas annan än den, som genomgått lägre klassen i en av staten bekostad polisskola — länsstyrelse obehaget att i särskilt fall annorledes besluta — samt att ordinarie anställning vid kriminalpolisavdelning ej må vinnas av annan än den, som genomgått högre klassen i polisskola, som nyss sagts. — Inträde i skolans lägre klass må sökas av en var, som är anställd såsom polisman i polisdistrikt eller eljest uppfyller vissa fordringar. Inträde i högre klassen må sökas av ordinarie polisman. Bland dem som söka inträde i lägre klassen, skall företräde givas åt dem, som vunnit anställning vid polisväsendet i polisdistrikt, där genomgången av denna klass fordras för att erhålla ordinarie polismansbefattning. — Den lägre klassen skall vara uppdelad på tre avdelningar med högst 20 elever i varje. Årligen anordnas två kurser om 20 veckor, en från den 2 januari och en från den 1 augusti. Antalet sökande till skolan plägar årligen avsevärt överstiga antalet platser. Av eleverna torde i genomsnitt omkring hälften varje år tillhöra Stockholms stads poliskår. — Den högre klassen skall vara uppdelad på två avdelningar, med högst 15 elever i varje. Årligen anordnas i denna klass två kurser om 19 veckor, en från den 2 januari och en från den 8 augusti.

Framställning
från Göteborg
1926.

I skrivelse till stadsfullmäktige i Göteborg den 10 juni 1926 hemställde polisenämnden därstädes på anförda skäl, att stadsfullmäktige måtte besluta ingå till Kungl. Maj:t med framställning, att Kungl. Maj:t måtte medgiva det undantag från föreskrifterna i 5 § i polisreglementet att vad där föreskrevs därom, att till ordinarie polisman i vissa fall ej finge antagas annan än den, som genomgått lägre klassen i en av staten bekostad polisskola, ej skulle äga tillämpning på reservkonstapel vid Göteborgs stads polisverk, vilken genomgått vid detta anordnad undervisning av motsvarande omfattning i enlighet med den kursplan, som då vid densamma tillämpades eller framdeles kunde varda av Kungl. Maj:t godkänd. Genom beslut samma dag biföllo stadsfullmäktige denna framställning. Kungl. Maj:t förklarade emellertid genom beslut den 20 augusti 1926 stadsfullmäktiges framställning icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Poliskam-
maren i Göte-
borg ^{21/1} 1927.

Den 21 januari 1927 avlämnade poliskammaren i Göteborg till polisenämnden därstädes en ny utredning i frågan av bland annat följande innehåll:

Efter redogörelse för läroämnena vid statens polisskola i Stockholm konstaterade poliskammaren, att förläggningsen av den elementära polisutbildningen

till statens polis-skola icke för polistjänsten i Göteborg erbjöde någon fördel. Däremot vore med denna förläggning vissa uppenbara olägenheter förbundna. En i ögonen fallande sådan vore den, att i statens polis-skola ingen kännedom förvärvades om för Göteborgs stad särskilt gällande kungörelser och föreskrifter, vilka både vore talrika och på grund av stadens storlek av betydande omfattning. En annan lika oförneklig olägenhet ur den göteborgska polistjänstens synpunkt låge däri, att de nyantagna extra konstaplarna vid utbildning i en till Stockholm förlagd polis-skola icke vore i tillfälle att under sin skoltid förvärva någon som helst kännedom om belägenheten av Göteborgs stads gator och allmänna platser, lika litet som om dess viktigare verk, inrättningar och publika byggnader, en kännedom, som ävenledes vore oundgänglig för polismän, vilka skulle ha sin framtida polistjänst förlagd till Göteborg. Därest vid Göteborgs polisverk nyanställda även framdeles skulle vara hänvisade att genomgå polis-skolans i Stockholm lägre klass för att vinna kompetens för ordinarie polisbefattning i Göteborg, bleve det därför nödvändigt att till kompletterande av den i Stockholm erhållna polis-koleutbildningen anordna en särskild kurs i Göteborg, i vilken de finge inhämta erforderlig kännedom om för Göteborgs stad gällande särskilda polis- och andra förordningar samt om stadens topografi. På grund härav komme polisutbildningen för Göteborgs vidkommande att bliva vida mer betungande än förut, en olägenhet som däremot icke förefunnes för Stockholms polisverk, då vid detsamma anställda extra konstaplar erhöle sin utbildning i en särskild avdelning av polis-skolans lägre klass, i vilken dessa jämsides med den obligatoriska allmänna undervisningen finge inlära speciellt för Stockholms stad gällande reglementen, särskilda ordningsföreskrifter m. m., samt inhämta nödig lokalkännedom.

Med det obligatoriska kravet på polis-koleutbildning i Stockholm följde emellertid även vissa olägenheter av annat slag. Bland dessa märktes framför allt den, att eleverna under denna polis-koleutbildning icke kunde så att säga växa in i de förhållanden, under vilka de senare, såsom polismän i Göteborg, skulle ha att tjänstgöra. Det kunde inte heller förbises, att Göteborgs polisverk, i motsats till Stockholms, icke hade nytta av ifrågavarande befattningshavare, som av detsamma stipendierades under den tid de vistades vid polis-skolan, vilket polisverket däremot i någon mån skulle ha, om deras polisutbildning tillätes äga rum i Göteborg.

Allt sammanlagt syntes det därför högeligen önskvärt, att Göteborgs polisverk finge handha utbildningen av sina egna extra konstaplar samt att denna utbildning i befördringshänseende jämställdes med den utbildning, som meddelades i statens polis-skolas lägre kurs.

Poliskammaren redogjorde därefter för en inom poliskammaren utförd beräkning angående kostnaderna för upprättande i Göteborg av en polis-skolas lägre klass. Redogörelsen utmynnade däri att kostnaden för en sådan polis-skola vid normal rekrytering av polisstyrkan i Göteborg i varje fall skulle komma att högst väsentligt understiga vad som i form av avlöning eller stipendier måste utbetalas till extra konstaplar under den tid de före eller efter polis-koleutbildningen i Stockholm måste genomgå en särskild, på det lokala inriktad utbildningskurs i Göteborg.

I skrivelse till stadsfullmäktige i Göteborg den 16 maj 1928 anförde polis-nämnden i Göteborg, efter redogörelse för poliskammarens utredning, bland annat följande:

Polisnämnden
i Göteborg
16/5 1928.

Av poliskammarens utredning funne polis-nämnden det otvetydigt framgå, att det både vore ur ekonomisk synpunkt önskvärt och för själva polistjänsten gagneligt, om det kunde utverkas, att den elementära polisutbildningen finge

äga rum på platsen, även om staden skulle nödgas bestrida samtliga genom upprättandet av en särskild polisskola i närmaste överensstämmelse med statens polisskolas i Stockholm lägre klass uppkommande kostnader.

Efter vissa ekonomiska beräkningar, vilka utmynnade i att genom upprättande av en stadens polisskola skulle uppstå en årlig besparing å 6,300 kronor, vilken sannolikt kunde väntas ytterligare ökad med åtminstone 2,100 kronor, anfördes vidare: Viktigare än denna besparing vore emellertid enligt polisenämndens mening den fördel för polistjänsten, som skulle vinnas genom den elementära polisutbildningens förläggning till Göteborg därigenom, att polisrekryterna på sådant sätt finge så att säga naturligt växa in i den stads förhållanden, vari de skulle få sin framtida polistjänstgöring förlagd. Göteborg vore främst den stora hamn- och handelsstaden, medan Stockholm präglades av sin egenskap av huvudstad med de särskilda förhållanden, som följde av att den är säte för regeringen och de centrala ämbetsverken. Göteborg och Stockholm vore samhällen med väsentligt olika social struktur, olikartad bebyggelse, i många hänseenden skiljaktiga ordningsföreskrifter, delvis annat förhållande mellan allmänheten och polisen samt följaktligen i icke oviktiga avseenden ganska olika tjänstgöringsvillkor för polismännen. Det förefölle böra vara av icke ringa betydelse, att den unge polisrekryten från början bleve i tillfälle att stifta förtrolig bekantskap med den särskilda miljö, inom vilken hans ordningsupprätthållande verksamhet skulle utövas.

Om sålunda från synpunkten av Göteborgs stads intressen någon tvekan icke syntes kunna råda om önskvärdheten av att en polisskola genom stadens försorg bleve upprättad, återstode att tillse, huruvida betänkligheter kunde tänkas möta från statens sida mot att utrusta en sådan polisskola med rätt att anställa examen medförande samma kompetens som den, vilken förvärvades medelst genomgång av polisskolans i Stockholm lägre klass. En utgångspunkt för bedömande härav syntes kunna erhållas i det underdåniga yttrande, som av styrelsen för polisskolan i Stockholm avgavs över stadsfullmäktiges ovanberörda framställning till Kungl. Maj:t den 10 juni 1926, vilken framställning fanns icke föranleda till någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Efter redogörelse för sagda yttrande, vari 1926 års framställning avstyrktes, anfördes: Vad det för staten komme an på, vore uppenbarligen allenast, att en av Göteborgs stad bekostad polisskola organiserades så, att den i avseende på den vid densamma tillämpade kursplanen, föreskrifter om inseende över och ledning av skolan, om lärare och undervisning samt om examen, kontrollerad av censorer med muntliga och skriftliga prov och betygssättning enligt särskilda regler, gäve minst samma garantier för en god polisrekrytutbildning som den i polisskolans i Stockholm lägre klass meddelade undervisningen. Polisenämnden hade sökt nå detta mål genom att låta utarbeta och stadsfullmäktige till antagande förelägga förslag till reglemente för Göteborgs stads polisskola att i händelse av bifall till detsamma därefter underställas Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Stadsfullmäktige i Göteborg ^{18/6} 1928.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 18 juni 1928 meddelade stadsfullmäktige i Göteborg, att stadsfullmäktige för sin del — med viss jämkning — antagit det av polisenämnden avgivna förslaget till reglemente, och anhöll stadsfullmäktige, att Kungl. Maj:t måtte dels fastställa reglementet och dels medgiva, att den som med minst godkända betyg genomgått vid Göteborgs polisverk anordnad polisskola, för vilken stadsfullmäktige antagit reglemente, som blivit av Kungl. Maj:t fastställt, utan hinder av föreskriften i 5 § 2 mom. i polisreglementet finge antagas till ordinarie befattningshavare vid polisväsendet i Göteborgs stads polisdistrikt.

Framställningen tillstyrktes av länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län, som därvid anförde:

Redan i sitt den 22 mars 1923 avgivna utlåtande över det av landshövdingen Linnér framlagda förslaget till ordnande av polisväsendet i riket hade länsstyrelsen framhållit, att en polisskola borde inrättas, utom i Stockholm, jämväl i Göteborg. Stadsfullmäktiges framställning under år 1926 hade också tillstyrkts av länsstyrelsen. Kungl. Maj:ts beslut i anledning av sistnämnda framställning syntes ha föranletts av de erinringar, som styrelsen för polisskolan i Stockholm framställt mot kursplanen m. m. Genom det av stadsfullmäktige nu antagna reglementet syntes de av styrelsen framförda betänkligheterna ha blivit undanröjda; och då länsstyrelsen fortfarande vore av den uppfattningen att inrättande av en polisskola i Göteborg vore av behovet påkallat, tillstyrktes bifall till framställningen.

Länsstyrelsen
i Göteborgs
och Bohus
län 1928.

Styrelsen för polisskolan i Stockholm anförde i avgivet yttrande över stadsfullmäktiges framställning:

Styrelsen för
polisskolan
i Stockholm
1928.

Av handlingarna i ärendet framginge att styrelsen avstyrkt bifall till en förut av stadsfullmäktige i Göteborg i enahanda syfte gjord framställning, vilken icke heller blivit av Kungl. Maj:ts bifallen. Enligt det nu föreliggande förslaget, vilket liksom det förra endast avsåge utbildning för anställning vid Göteborgs poliskår, motsvarande den lägre klassen i polisskolan i Stockholm, skulle för ändamålet inrättas en verklig skola med en organisation som i avseende å undervisningens omfattning och betygssättning m. m. skulle likna polisskolan i Stockholm, men beträffande inseendet över skolan företedde en olikhet, som hade sin förklaring däri att det här vore fråga om inrättande av, icke en statens, utan en Göteborgs stads polisskola.

Vad undervisningsplanen anginge gäve det föreslagna reglementet icke någon anledning till erinran. Styrelsen ansåge sig emellertid icke kunna endast på grund av dessa reglementsbestämmelser bedöma, huruvida förutsättningar funnes för åstadkommande i Göteborg av en utbildning likvärdig med den som meddelas i polisskolan i Stockholm, vilket ju vore mera beroende av tillgången på erforderliga lärarekrafter än av de givna förekrifterna.

När polisskolan i Stockholm inrättades såsom en statens anstalt, avsedd för hela landet, hade syftet härmed varit att för hela rikets polispersonal åstadkomma en bättre undervisning och fostran för polismannens viktiga kall än den som kunde vinnas genom utbildning på skilda orter. Enhetligheten i utbildningen hade härvid också haft sin stora betydelse, och det hade ansetts vara en statens uppgift att sörja för polisväsendets gemensamma behov i detta hänseende.

Göteborgs stad hade nu åtagit sig hela kostnaden för den ifrågavarande skolan, vilket väl finge anses innebära att icke heller framdeles komme att ifrågasättas någon kostnad för statsverket för skolans upprätthållande, men tillkomsten av en sådan skola skulle åtminstone tillsvidare icke medföra någon minskning av statens utgifter för polisskolan i Stockholm utan endast bereda möjlighet för ett större antal sökande från andra orter att vinna inträde i densamma. Hittills hade förutom de polisanställda sökandena endast ett fåtal av det ganska stora antalet andra sökande kunnat vinna inträde i skolan.

Styrelsen kunde emellertid väl förstå vederbörande myndigheters önskan att få en polisskola i Göteborg till stånd, särskilt med hänsyn till de lokala olägenheter som vore förbundna med skyldigheten att låta de extra konstaplarna vid statens poliskår vistas i Stockholm under den tid skolkursen där påginge, och ehuru i detta hänseende icke funnes någon annan skillnad mellan Göteborg och de mindre städerna än att Göteborg hade en större poliskår ville styrelsen, som

icke närmare kände förutsättningarna i Göteborg för åstadkommande av en tillfredsställande polisutbildning, icke motsätta sig inrättandet av en polis-skola därstädes med en så begränsad uppgift som framställningen avsåge. Vad inseendet över skolan anginge syntes emellertid icke böra saknas kontroll från en myndighet som hade att särskilt bevaka statens intresse.

Reglemente
den ¹⁴/12 1928.

Kungl. Maj:t fastställde den 14 december 1928 reglemente för Göteborgs stads polisskola. Enligt reglementet skall vid skolan meddelas teoretisk och praktisk utbildning för polistjänst av minst samma omfattning som den, vilken meddelas i statens polisskolas i Stockholm lägre klass. I skolan intagen elev, som icke innehar förordnande som extra konstapel i Göteborgs stads polis-distrikt, skall så länge han tillhör skolan betraktas såsom befattningshavare vid polisväsendet i Göteborg. Elev må emellertid ej beordras till tjänstgöring vid Göteborgs stads polisverk i vidare mån än det påkallas för hans utbildning. Polisskolan kan uppdelas på avdelningar; antalet elever i en avdelning må ej överstiga 20. Varje kurs omfattar 20 veckor. Undervisningen är kostnadsfri. Elev som är extra konstapel i Göteborg erhåller kostnadsfritt läroböcker, vilka han får behålla såsom egna. På polismännen ankommer att bestämma, huruvida annan elev skall ersätta kostnaden för läroböcker. Inträde i skolan må sökas av en var, som uppfyller de fordringar som äro stadgade för att förordnas till extra konstapel i Göteborg. Den som förordnats därtill vinner utan särskild ansökan inträde i skolan, därest polismästaren finner honom lämplig. Polismästaren i egenskap av skolans styresman har att årligen till socialdepartementet avgiva berättelse om skolans verksamhet. För skolan skall finnas en av Kungl. Maj:t utsedd inspektör, vilken skall ha att när helst anledning därtill yppas och minst en gång under varje kurs inspektera skolan. Ersättning till inspektören utgår av statsmedel.

I samband med reglementets fastställande medgav Kungl. Maj:t, att den som med minst huvudbetyget godkänd genomgått ifrågavarande polisskola må, utan hinder av föreskriften i 5 § 2 mom. i polisreglementet, kunna antagas till ordinarie befattningshavare vid polisväsendet i riket.

Elevantal.

Sedan 1929 har varje år vid skolan anordnats en kurs om 20 elever med början i november månad. Antalet elever från polisdistrikt utom Göteborg uppgick år 1929 till 4 samt åren 1930 och 1931 till 5.

Utrednings-
männens
promemoria.

I den inom socialdepartementet hösten 1931 utarbetade promemorian angående statspolis m. m. behandlades även frågan om åtgärder för att tillgodose det i händelse av statspolisavdelningars inrättande ökade personalbehovet. I fråga om polisskolan i Stockholm förmodades ingen annan åtgärd kunna vidtagas än att elevantalet i varje avdelning i lägre klassen ökades från 20 till 25, varigenom årliga elevantalet skulle ökas med 30 (jfr under posten 10 här ovan).

Avsevärt lättare skulle det låta sig göra, yttrades vidare, att få till stånd, åtminstone temporärt, en utvidgning av polisskolan i Göteborg. Enligt under hand inhämtade uppgifter skulle skolan utan större svårighet kunna utvidgas med ytterligare en kurs årligen. Det förmodades att det årliga anslag till Göteborgs stad, som skulle erfordras för åtagande att årligen anordna två kurser med tillträde till minst hälften av sammanlagda platsantalet för elever

från annan ort än Göteborg, icke skulle behöva överstiga 7,000 kronor. Därest även här elevantalet i varje klass ökades till 25, skulle årligen polisutbildning i Göteborg kunna erhållas för cirka 30 polismän från annan ort än Göteborg. Då detta skulle innebära en avsevärd vinst icke blott med hänsyn till förevarande organisation utan även för landets polisverksamhet i övrigt, förordades genomförandet av detta uppslag.

Styrelsen för *statens polisskola* har, med hänsyn till den omständigheten att i denna skola icke ens under nuvarande förhållanden plats kan beredas för så stort elevantal, som önskligt är, i avgivet yttrande över nyssnämnda promemoria förklarar sig icke ha något att erinra mot att polisskolan i Göteborg skulle utvidgas med ytterligare en avdelning årligen.

Yttranden
över promemorian.

T. f. polischefen i Göteborg (tillika föreståndare för Göteborgs polisskola) anför:

Mot förslaget att utvidga Göteborgs stads polisskola torde i stort sett icke vara något att erinra. Dock är det önskvärt, att utvidgningen sker på det sätt, att den kurs, som nu årligen hålles, uppdelas på två parallellavdelningar, enär arbetet med skolan eljest blir för betungande för de polismän, som jämte den egna tjänsten hava att svara för undervisningen. För sådant ändamål finnes även lokal tillgänglig, men då varje sal endast kan rymma 21 elever, kan skolan icke mottaga mer än detta antal dubbelt.

I detta sammanhang bör erinras om att kostnaden för Göteborgs stads polisskola i 1932 års budget upptagits till 6,960 kronor. Härav belöper å arvoden kronor 3,090, å beräknad lokalhyra kronor 3,000, å städning m. m. kronor 335 och å läroböcker m. m. kronor 535. Arvodena till de polismän, som meddela undervisning i skolan, äro med hänsyn till skolans kommunala karaktär lågt beräknade. Särskilt är detta fallet med läraren i lagkunskap, som för omkring 130 timmars undervisning endast äger uppbära ett arvode av 200 kronor. Vid en utvidgning av skolan bör därför räknas med höjda arvoden åt dessa polismän, och torde den sammanlagda kostnaden för den utvidgade polisskolan belöpa sig till omkring 12,500 kronor. I händelse skolan utvidgas, på sätt här ovan förordas, tillkommer dessutom kostnaden för inredning av ytterligare en skolsal, varjämte hyran givetvis kommer att beräknas något högre än för närvarande.

Stadsfullmäktige i Göteborg påyrka, att staten i samband med upprättandet i Göteborg av en statspolisavdelning övertager och bekostar den polisutbildning, som sedan 1929 äger rum vid Göteborgs stads polisskola. *Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län* finner detta ej annat än rimligt.

Departementschefen anför i propositionen nr 178 (sid. 43) — efter erinran om förslaget att vid polisskolan i Göteborg skulle inrättas en ytterligare kurs, vilken i likhet med statens polisskola i Stockholm helt skulle bekostas med statsmedel — att det av vederbörande i Göteborg framställda yrkandet, att staten skulle övertaga kostnaderna för polisskolan därstädes i deras helhet, innebure ett från den nu ifrågasatta reformen fristående spörsmål samt att med prövningen av detsamma lämpligen syntes böra anstå till dess att den nu föreslagna utvidgningen av skolan kommit till stånd och man alltså kan bedöma, vilka kostnaderna för skolan i dess helhet därefter bliva.

Propositionerna.

I förevarande proposition nr 181 beräknas till statsbidrag åt Göteborgs stad för polisskolan därstädes ett belopp av 7,000 kronor.

Motionen
I: 353.

I motionen I: 353 av herr *Sjödahl* anföres bland annat:

Vid genomförande av 1925 års polislagstiftning torde statsmakterna ha utgått från att polispersonalens utbildning vore en statlig angelägenhet. Detta framginge bl. a. av landshövding Linnérs utredning. Kostnaderna för den vid Göteborgs polisverk anordnade polisskolan hade emellertid sedan skolans inrättande helt och hållet bestritts av Göteborgs stad, ehuru väl årligen omkring en fjärdedel av de elever, som i densamma erhållit undervisning, tillhört andra polisdistrikt. Göteborgs stad syntes sålunda i förhållande till andra polisdistrikt intaga en missgynnad ställning, då densamma hittills fått bära kostnaderna för skolutbildning icke blott av dess egna befattningshavare utan även till viss del av befattningshavare från andra polisdistrikt. Detta förefölle så mycket märkligare som Stockholms stad icke hade några som helst utgifter för utbildning av dess befattningshavare vid polisskolans lägre klass, ehuru väl dessa befattningshavare årligen utgjorde hälften av samtliga de elever, som genomgå lägre klassen.

Det av departementschefen anförda skälet för uppskov till ett kommande år med statens övertagande av kostnaderna för den lägre klassen vid Göteborgs polisskola torde icke kunna anses bärande. Skolan hade varit i verksamhet i tre år, och man torde sålunda utan svårighet redan nu kunna bedöma kostnaderna för densamma. En redogörelse härför hade därjämte av föreståndaren för polisskolan lämnats i ovannämnda yttrande till Kungl. Maj:t, däri kostnaderna beräknats till omkring 12,500 kronor, förutom kostnad för förhysning och inredning av ytterligare den skolsal, som betingades av skolans utökning till två klasser. Hyran, jämte värme, för lokaler, belägna omedelbart intill nu använda lokaler för polisskolan, beräknades av Göteborgs stads hyresintendent till 2,000 kronor, varjämte för inventarieanskaffningen erfordrades 1,300 kronor. Kostnaderna för polisskolan i Göteborg torde därför uppgå till i allt 15,800 kronor, varav dock 1,300 kronor vore ett engångsanslag, varför de årliga utgifterna stannade vid 14,500 kronor.

Då polisskolan i Göteborg redan existerat under trenne år och då kostnaderna för skolan i dess helhet redan nu kunde bedömas, syntes det icke föreligga något skäl, varför ej staten borde övertaga kostnaderna för polisskolan i Göteborg likaväl som staten helt bekostade polisskolan i Stockholm. Enligt propositionen vore hälften av den sistnämnda skolans 120 elever från Stockholms stad, d. v. s. 60. Blott 15 av eleverna vid polisskolan i Göteborg vore från denna stad. Enligt propositionen synes man räkna med 50 elever i den utökade polisskolan i Göteborg, varav ett 30-tal från annan ort än Göteborg. Rättvisan syntes kräva, att Göteborg lika litet betungades för detta ändamål som Stockholm.

Med anledning av vad som anförts hemställer motionären, att riksdagen måtte besluta, att polisskolan i Göteborg från och med budgetåret 1932/1933 övertages av staten samt att härför beviljas ett anslag på 15,800 kronor, därav 1,300 kronor för anskaffning av inventarier.

(12). Tid-
ningen
»Polisunder-
rättelser».

För budgetåret 1930/1931 uppskattades kostnaden för utgivandet av tidningen »*Polisunderättelser*» till 65,000 kronor. För innevarande budgetperiod har samma kostnad beräknats till 84,000 kronor. Højningen med 19,000 kronor var föranledd därav, att nytt femårsregister, omfattande åren 1926—1930, skulle upprättas och utgivas från trycket under år 1931, och berodde alltså på en tillfällig utgift.

För budgetåret 1932/1933 har överståthållarämbetet i skrivelse den 20 augusti 1931 beräknat beloppet till utgivande av nämnda tidning till 66,200

kronor. I årets statsverksproposition upptogs i anledning härav ifrågavarande anslagspost till 66,000 kronor, vilken uppskattning ej heller frångåtts i förevarande proposition.

Kostnaden för upprätthållande av centralbyrån för fingeravtryck har för innevarande budgetår beräknats till 24,000 kronor. I utskottets utlåtande nr 2 i anledning av propositionen nr 178 har utskottet förklarat sig icke ha något att erinra mot ett i nämnda proposition framfört förslag om utvidgning av ifrågavarande byrå genom anställande därstädes av en kriminalöverkonstapel och en kriminalkonstapel. Kostnaden härför skulle för år räknat utgöra omkring 11,800 kronor. Då ändringen skulle ske först från den 1 januari 1933 och då statsbidraget utbetalas kvartalsvis i efterskott, skulle emellertid för nästa budgetår erfordras i runt tal endast 3,000 kronor. Anslagsposten föreslås alltså beräknad till 27,000 kronor.

(13). Centralbyrån för fingeravtryck.

Rörande den för budgetåret 1931/1932 beräknade anslagsposten för granskning av polislagstiftningens tillämpning m. m. anmärktes redan i årets statsverksproposition att något särskilt belopp för sådan granskning icke beräknats, enär granskningen dåmera upphört.

(14). Granskning av polislagstiftningens tillämpning m. m.

Alltsedan år 1915 har i Stockholm funnits en särskild polisbyrå med huvudsaklig uppgift att övervaka här i riket vistande utlänningar. Byråns nuvarande arbetsuppgifter framgå förutom av Kungl. Maj:ts beslut den 21 juni 1922 (se andra huvudtiteln 1923 sid. 63) av kungörelsen den 11 november 1927 (nr 411) med vissa föreskrifter i anledning av lagen om utlännings rätt att här i riket vistas. Sålunda åligger det byrån, bland annat, att mottaga, registrera och bearbeta de uppgifter rörande visering, uppehålls- och arbetstillstånd m. m., som enligt stadganden i 6 kap. av nämnda kungörelse skola insändas till polismästaren i Stockholm, att med ledning av dessa uppgifter öva kontroll över att medgivna tidsfrister för vistelse här i riket m. m. icke överskridas samt att verkställa utredning i anledning av från utrikesdepartementet för yttrande remitterade ansökningar om visering för inresa eller förlängd vistelse här i riket, i den mån utredningen måste äga rum utom Stockholm. Byrån står under chefskap av polismästaren i Stockholm med tredje polisintendenten som närmaste man.

(15). Polisbyrån.

Från och med budgetåret 1923/1924 har för ändamålet årligen upptagits ett särskilt extra anslag under andra huvudtiteln, sedan budgetåret 1927/1928 å 70,000 kronor (se särskilt andra huvudtiteln i statsverkspropositionen 1923 sid. 63, statsutskottets utlåtande nr 18/1923, första kammarens protokoll nr 12/1923 sid. 26 och andra kammarens protokoll nr 12/1923 sid. 24 ävensom statsverkspropositionen 1924, andra huvudtiteln, sid. 74).

Byråns personal utgöres för närvarande — fränsett mera tillfällig arbetskraft — av dels två polismän från Stockholms poliskår, nämligen en kriminalkommisarie och en kriminalkonstapel, dels ock femton skrivbiträden.

I skrivelse den 13 november 1931 har polismästaren i Stockholm hemställt, att för byråns verksamhet under budgetåret 1932/1933 måtte äskas ett anslag

av 70,000 kronor. Polismästaren har därvid med utgångspunkt från det nuvarande personalbeståndet uppskattat avlöningskostnaderna till omkring 65,000 kronor, medan utgifterna för lokalhyra m. m. beräknats till omkring 5,000 kronor.

I promemorian rörande reservpolis och statspolis m. m. har föreslagits, att polisbyrån skulle flyttas in under statspolisintendentens befäl. Därmed skulle bland annat vinnas närmare samarbete med statspolisavdelningarna, i vilkas uppgifter ju skulle ingå att biträda vid tillsynen över utlänningarna. I samband därmed skulle uppnås en besparing därigenom att den kommissarie, som skulle anställas å den blivande statspolisavdelningen i Stockholm, jämväl skulle tjänstgöra vid polisbyrån. Vid denna skulle i samband härmed kriminalkonstapelsbefattningen ändras till en kriminalöverkonstapelstjänst. Denne överkonstapel skulle ha den närmaste ledningen av polisbyrån, i den mån kommissariens tid toges i anspråk för statspolisens verksamhet.

Det sålunda framlagda förslaget, mot vilket de i ämnet hörda myndigheterna icke haft något att erinra, har chefen för socialdepartementet efter samråd med chefen för justitiedepartementet ansett sig böra biträda. Något anslag för polisbyrån har icke upptagits under andra huvudtiteln. Besparingen på grund av nämnda personalförändring uppskattas till omkring 9,000 kronor för år räknat. Å andra sidan har statsverket enligt ett Kungl. Maj:ts beslut den 4 mars 1932 att vidkännas bidrag till kostnaderna för pension åt en kriminalkommissarie, som under viss del av sin tjänstetid tjänstgjort vid polisbyrån, med omkring 1,700 kronor per år. Med förutsättande vidare att utbetalningen av statsverkets utgifter för polisbyrån från nästa årsskifte skulle ske kvartalsvis i efterskott beräknas här en anslagspost till polisbyrån å 52,000 kronor.

(16). *Gränskontroll.*

Från och med budgetåret 1927/1928 har för varje särskild budgetperiod posten för gränskontroll beräknats till 30,000 kronor. Anordningar för dylik kontroll ha ansetts kunna i vissa fall lämpligen åstadkommas på det sätt, att Kungl. Maj:t med stöd av 4 § i lagen om polismännen i riket förordnat, att i visst polisdistrikt skulle finnas anställd polispersonal för hela rikets behov. Sådan polispersonal finnes sålunda anställd i Trälleborg och i Eda socken (Charlottenberg) i Värmland. På vissa andra ställen ha andra anordningar av ekonomiska och praktiska skäl synts vara lämpligare. Sålunda anlitas i flera län mot särskild ersättning tullpersonal som biträde med passgranskning m. m. I Värmlands län är en särskild person anställd för att biträda med övervakande av över Charlottenberg till Sverige inkommande utländska undersåtar samt för sådant ändamål särskilt medfölja de från Norge över Charlottenberg anländande tågen. Särskilt kostsam för statsverket äro de anordningar för gränskontroll, som vidtagits i Norrbottens län. Där finnas för närvarande anställda tre extra polismän (gränspolismän) för övervakande av trafiken över gränsen mot Finland. Vidare biträder i stor utsträckning tullpersonal, lydande under Haparanda och Kiruna tullkammare, polismyndigheterna vid gränskontrollen. Och ytterligare äro särskilda anordningar vidtagna för passkontrollen i Haparanda och å järnvägslinjen Vassijaure—Kiruna.

De årliga kostnaderna för de nuvarande anordningarna för gränskontrollen anses enligt inom socialdepartementet företagen undersökning uppgå till ett belopp överstigande 50,000 kronor. Vissa åtgärder, ägnade att minska kostnaderna för gränskontrollen, anses emellertid nu kunna vidtagas. En av länsstyrelsen i Norrbottens län verkställd förberedande undersökning, vars resultat framlagts i skrivelse den 11 mars 1932, har sålunda departementschefen ansett ge vid handen, att kostnaderna för anlitaandet inom länet av tullpersonal för gränskontroll kunna avsevärt nedbringas. Då möjligen besparingar stå att vinna även på andra håll, har posten till gränskontroll för nästa budgetåret försöksvis uppskattats till 45,000 kronor.

I detta sammanhang har utskottet behandlat de båda motionerna I: 221 av herrar *Hjalmarsson* och *von Geijer* samt II: 329 av herr *Weibull*, vilka motioner jämväl ha avseende å gränskontrollen.

Motionerna
I: 221 och
II: 329.

I sistnämnda motion anföres bland annat:

I proposition nr 6 till innevarande års riksdag hade föreslagits, att den intill den 31 december 1932 gällande lagen av den 2 augusti 1927 om utlännings rätt att här i riket vistas skulle äga fortsatt tillämpning under ytterligare fem år.¹ Redan nu hade den meningen framförts från olika håll, att lagen borde givas en definitiv och icke provisorisk tillämpning, och departementschefen yttrade själv att tidpunkten för en återgång till tidigare förhållanden syntes mer oviss än någonsin. Det vore alltså anledning att räkna med att 1927 års lag komme att få en avsevärd varaktighet.

Lagens övervakande pålade skilda ortsmyndigheter betydande arbete och kostnader. Detta gällde särskilt om sådana gränsorter, vilka hade en livlig förbindelse med utlandet, i alldeles särskild grad en kommun som Hälsingborgs stad, vilken från tidigt på morgonen till efter midnatt hade ångfärjeförbindelse, ofta med två färjor samtidigt, med den danska grannstaden Helsingör. För passkontrollens skull åtginge också i Hälsingborg tre polismän, vilka uteslutande ägnade sig åt denna och skiftesvis förrättade den dagliga tjänstgöringen, vilken sträckte sig över omkring 18 timmar. Andra orter, såsom Malmö, Landskrona och Trälleborg, måste i större eller mindre utsträckning anordna en liknande permanent passkontroll.

Kostnaderna för denna polistjänst, vilken i det väsentliga finge betraktas tjäna ett statens och hela rikets intresse, bleve givetvis avsevärda. Enligt uppgift från Hälsingborg belöpte de sig under sistlidet år till icke mindre än 12,844 kronor 80 öre. Då de särskilda åtgärderna i fråga om främlingstrafiken måste tillgripas i och med världskriget hade det varit naturligt, att även den enskilda kommunen påtog sig extra bördor i det allmännas intresse, men man hade då givetvis räknat med att bördan skulle bli av övergående natur. Den hade emellertid mer och mer fått karaktären av permanent anordning, och genom trafikens ökning hade faktiskt bördan blivit mer tryckande än tidigare. Under sådana förhållanden syntes det vara rätt och billigt att staten påtog sig åtminstone det väsentliga av dessa ekonomiska bördor, som passkontrollen i större omfattning pålade de olika gränskommunerna.

I båda motionerna hemställas — i motionen I: 221 med något kortare motivering — att riksdagen ville ställa till Kungl. Maj:ts förfogande ett belopp av högst 30,000 kronor för att efter ansökan i ärendet användas såsom

¹ Propositionen har tillstyrkts av andra lagutskottet i utlåtande nr 16 samt bifallits av riksdagen.

ersättning åt de kommuner, vilka i särskild grad bli ekonomiskt betungade med den övervakning, som måste följa med en fortsatt tillämpning av 1927 års lag.

Sammanfattning.

Såsom framgår av tablån här ovan (sid. 2) uppgår summan av de beräknade anslagsposterna till 3,646,000 kronor, vilket avrundats till 3,650,000 kronor, och innebär detta en ökning i förhållande till anslaget för innevarande budgetår å 1,370,000 kronor. Ökningen kan i stort sett förklaras *dels* med den nya statspolisorganisationen till ett belopp av cirka 910,000 kronor (posterna 5 och 9), *dels* med de nya beräkningarna angående landsbygdens polisväsen till ett belopp av cirka 410,000 kronor (posterna 1—3), *dels ock* med polisbyråns överförande från andra huvudtiteln under förevarande anslag till ett belopp av cirka 50,000 kronor (posten 15). I övrigt uppvägas vissa mindre kostnadsökningar av andra minskningar.

Anslaget föreslås utgå enligt av departementschefen i förevarande proposition samt i propositionen nr 178 förordade ändrade grunder. Härvidlag bör erinras, att anslaget kan komma att tagas i anspråk för bestridande av ersättning jämlikt den i proposition nr 179 föreslagna lagen om skyldighet i vissa fall att tillhandahålla förnödenheter m. m. för ordningsmaktens behov (jfr utskottets utlåtande nr 3). Något särskilt belopp för ändamålet har dock icke ansetts böra beräknas.

Anslaget till vissa ersättningar åt befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet.

Anslaget till vissa ersättningar åt befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet, vilket anslag jämväl avses med förevarande proposition, upptogs första gången i riksstaten för budgetåret 1925/1926. Anslaget beräknades för budgetåret 1929/1930 till 800,000 kronor och för budgetåret 1930/1931 till 870,000 kronor. För innevarande budgetperiod har anslaget uppskattats till 950,000 kronor. Nettoutgifterna å anslaget under sistförflutna budgetår utgjorde 993,057 kronor.

Beträffande anslagets användning äro bestämmelser meddelade i kungörelse den 26 juni 1925 (nr 342) angående ersättning åt befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet för vissa av deras verksamhet föranledda utgifter m. m. med däri genom kungörelser den 7 maj 1926 (nr 176), den 19 september 1929 (nr 339) och den 9 maj 1930 (nr 130) gjorda ändringar. Därjämte bestridas från och med budgetåret 1926/1927 från förevarande anslag jämväl de ersättningar, som tillkomma landsfiskalerna jämlikt kungörelsen den 17 september 1851 (nr 31) angående ersättning till länsmän och nämndemän i de fall, då flera härader hava gemensam tingstad i brottmål.

För vinnande av ökad kontroll och vidgad erfarenhet rörande anslagsmedlens disposition har anslaget från och med innevarande budgetår uppdelats på två anslagsposter, den ena å förslagsvis 750,000 kronor avseende resekostnads- och traktamentsersättningar och den andra å förslagsvis 200,000 kronor avseende andra ersättningar enligt nyssnämnda bestämmelser.

I årets statsverksproposition beräknades med hänsyn till senaste belastnings-siffror samt till den ökning i utgifterna, som polislagens ikraftträdande för hela riket väntades medföra, anslaget behöva höjas till 1,100,000 kronor. Å andra sidan kunde den beslutade begränsningen i fråga om hållande av vägsyn

antagas medföra en kostnadsminskning av omkring 50,000 kronor samt ändringar i resereglementet och de nya automobiltaxorna väntas föranleda en ytterligare utgiftsminskning av omkring 90,000 kronor, i följd varav anslaget preliminärt uppskattades till 960,000 kronor.

I kostnadsberäkningarna för statspolisorganisationen (se bilaga II vid utskottets utlåtande nr 2) uppskattas kostnaden för traktamentsersättningar åt statspolismännen vid tjänstgöringen ute i länen för nästkommande budgetår till 58,500 kronor. Denna kostnad togs ej med i beräkningen vid uppskattningen av kostnaden för statspolisorganisationen under anslaget till polisväsendet (post 5 här ovan), enär densamma skulle utgå ur det nu förevarande anslaget. Då det faktiska anslagsbehovet i följd av att utbetalningarna icke äga rum omedelbart skulle bliva något mindre än de å nästkommande budgetår belöpande kostnaderna, beräknas anslaget på denna grund böra höjas med 50,000 kronor. Med hänsyn bland annat till att särskilda dagarvoden åt reserv- eller statspolismän hädanefter i allmänhet icke skulle utgå anses anslaget kunna avrundas nedåt till 1,000,000 kronor.

Därest statspolisorganisationen genomföres, skulle i 1925 års kungörelse intagas nya bestämmelser om rese- och traktamentsersättningar åt stats- och reservpolismän m. m. i enlighet med vad som utvecklas i propositionen nr 178 (sid. 52 o. f.). Dessutom utvecklar departementschefen i förevarande proposition, huruledes avsikten är att — under förutsättning att riksdagen ej framställer erinran häremot — i två andra avseenden verkställa ändringar i nämnda kungörelse.

Den första ändringen gäller bestämmelserna om polismäns å landsbygden rätt till ersättning vid tjänsteresor inom vederbörandes eget distrikt. Sådan ersättning utgår för närvarande icke i vidare mån än att, därest resa inom distriktet på överordnads befallning företagits för de tjänsteändamål, som uppräknas i kungörelsens 3 § 1 mom., eller för delgivning av stämning eller föreläggande i brottmål och resan förorsakat polismannen särskilt stora utgifter, länsstyrelsen äger, på framställning av polismannen, av statsmedel tilldela honom ersättning för resekostnaden eller någon del därav.

Vid bestämmelsens tillkomst yttrades bland annat (prop. nr 59 till 1925 års riksdag angående anslag till polisväsendet m. m.), att det visserligen vore sant, att landsbygdens polismän i stor utsträckning måste befinna sig på rörlig fot, särskilt på grund av den dem åliggande restindrivningen, och att deras löneförmåner måste bestämmas med hänsyn härtill, men att fall dock kunde förekomma, för vilka man icke rättvisligen kunde anse lönen avsedd.

I en till chefen för socialdepartementet ingiven framställning från Svenska polisförbundet har hemställts, att polismännen å landsbygden för ifrågavarande tjänsteresor inom distrikten skulle erhålla reseersättning enligt allmänna resereglementet, därest väglängden uppginge till minst tre kilometer, detta i analogi med vad som gäller i fråga om landsfiskalernas tjänsteresor. I motiveringen framhölls bland annat, att de nuvarande bestämmelserna ofta avhölle polismännen att på snabbaste sätt begiva sig till platsen för ett brott e. d. — I en framställning från Riksförbundet för fjärdingsmän och polismän har gjorts hemställan av liknande innebörd.

Vissa ändrade grunder för ersättningsgrunderna utgående.

Reseersättning åt fjärdingsmän m. fl.

I anledning av dessa framställningar ha länsstyrelserna m. fl. avgivit yttranden, vilka återgivnas i propositionen (sid. 24 o. f.).

I samråd med de oförmålda utredningsmännen rörande polisväsendet har inom socialdepartementet upprättats en promemoria rörande bland annat detta ämne, vari yttras:

Den förebragta utredningen torde ge vid handen, att den nuvarande ordningen i förevarande avseende icke är tillfredsställande. De av polisförbundet framhållna missförhållandena hava i stort sett bekräftats genom de avgivna yttrandena, om än givetvis olägenheterna äro mest framträdande i glest befolkade delar av riket med stora distrikt. Att ge landsbygdens polismän rätt till ersättning för tjänsteresor enligt allmänna resereglementet i samma omfattning som landsfiskalerna synes dock vara uteslutet. Säkerligen skulle detta medföra synnerligen avsevärda kostnader och kunna föranleda åtskilliga missbruk. Det torde böra principiellt fasthållas, att bekostandet av de mera normala resorna inom distriktet skall ankomma å polismännen och att hänsyn bör tagas till sådana resors omfattning vid bestämmandet av polismännens lön; man kan heller icke bortse från att i många fall de nuvarande lönerna utmätts med beräknande härav. Man synes således alltjämt få inrikta sig på de fall, då polismännen i ett statligt intresse åsamka sig utgifter utöver vad som faller under den mera normala verksamheten. Även ur denna synpunkt framträda emellertid vissa brister hos de nuvarande ersättningsreglerna, framför allt så, att polismännen ofta icke anse sig kunna företaga en resa med den snabbhet, som kan vara önskvärd. Att detta i all synnerhet för kriminalpolisverksamheten men även för egentlig ordningspolisverksamhet ofta kan vara synnerligen betänkligt, ligger i öppen dag. En ändring lärers alltså böra komma till stånd i samband med avsedda organisatoriska förändringar med syfte att öka polisväsendets effektivitet. Bristen synes i viss mån kunna avhjälpas, om länsstyrelserna — i huvudsaklig överensstämmelse med vad som föreslagits av länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län — bereddes möjlighet att tilldela polisman å landsbygden ersättning icke blott för det fall att resa inom distriktet på överordnads befallning för vissa angivna ändamål förorsakas särskilt stora utgifter utan jämväl för det fall att polismannen inom distriktet — med eller utan överordnads befallning — företagit resa, som förorsakat särskild utgift i anledning därav att dess företagande med särskild snabbhet varit av nöden. En begränsning torde dock därvid böra ske till resor för sådana ändamål, som avses i 3 § 1 mom. punkterna 3), 4) och 7),¹ d. v. s. de fall, då ett snabbt ingripande kan vara av särskild betydelse för det allmänna. Ehuru ersättnings utbetalande även i dessa fall skulle bliva beroende av prövning av länsstyrelsen för varje särskild gång — med bedömande bland annat med stöd av landsfiskals attest, huruvida »särskild snabbhet varit av nöden» — torde med en dylik bestämmelse en polisman icke behöva tveka att t. ex. vid erhållet telefonmeddelande om en bilolycka eller ett brott, där snabb utredning kan vara av nöden, på skyndsammaste sätt begiva sig till platsen. Ersättning bör i sådana fall utgå även om utgiften icke kan anses »särskilt stor», men länsstyrelsen bör hava fri prövningsrätt jämväl i avseende å beloppets storlek, detta bland annat med hänsyn därtill att det kanske stundom kan vara riktigast att tillerkänna polismannen allenast den merkostnad, som uppstått genom användande av ett snabbare fortskaffningsmedel än normalt kommit i fråga.

Någon beräkning av statsverkets kostnad för den här föreslagna utvidgnin-

¹ Punkt 3) avser förebyggande av brott eller brottslingens efterspanande och gripande; punkt 4) annan undersökning eller utredning med anledning av sådan överträdelse av lag eller allmänna stadganden, som utgör föremål för allmän åklagares beivran; samt punkt 7) inställelse å plats, där händelse, som stör allmän ordning och säkerhet, inträffat eller i följd av förekomna omständigheter kan befaras.

gen av ersättningsrätten är uppenbarligen icke möjlig att på förhand verkställa. Med den begränsning till brådskande fall, som här gjorts, saknas emellertid anledning antaga, att kostnaden skulle kunna bli avskräckande. Innan erfarenhet vunnits rörande frekvensen av de nya ersättningarna, torde någon höjning av det för reseersättningar av förevarande natur avsedda anslaget icke behöva äga rum.

Departementschefen framhåller i förevarande proposition, att det av utredningsmännen framlagda förslaget syntes innebära möjlighet att mot en för statsverket jämförelsevis ringa kostnad erhålla ett icke oviktigt bidrag till förhöjande av polisorganisationens på landsbygden effektivitet, samt förordar därför — under förutsättning att riksdagen ej framställer erinran häremot — att de i nu ifrågavarande hänseende gällande bestämmelserna omarbetas i överensstämmelse med promemorians förslag. Någon höjning av ifrågavarande anslag anses i avbidan på erfarenhet i ämnet icke vad angår nästa budgetår i anledning härav behöva äga rum.

Det andra avseende, vari viss ändring av 1925 års kungörelse ifrågasättes, gäller polisundersökningar vid eldsvåda. I anledning av att eldsvådor på landsbygden blivit allt vanligare, ha landets större brandförsäkringsföretag i skrivelse till Kungl. Maj:t av oktober 1931 gjort framställning om sådan ändring i gällande författningar, att polisundersökningar bli obligatoriska efter varje eldsvåda samt att resekostnadsersättning av statsmedel måtte utgå för tjänsteresa för dylik undersökning.

Polisundersökningar vid eldsvådor.

Av länsstyrelsen i Gävleborgs län samt statskontoret avgivna yttranden finnas intagna i propositionen nr 178 sid. 72 o. f. Härefter anför departementschefen i sagda proposition bland annat:

Särskilt beträffande eldsvådor gäller tydligen, att det vore av synnerligen stor vikt, att polisundersökning komme till stånd så snart som möjligt. Helst borde vid eldsvåda en första sådan undersökning ske redan medan branden ännu påginge. Varje dröjsmål medförde risk att viktiga spår förstördes. Statskontoret hänvisade till att i sådana fall, då det icke föreläge direkt misstanke att eldsvådan stode i sammanhang med brott eller grundad anledning att efterforska sådant sammanhang, det borde bero på försäkringsgivaren, huruvida undersökning komme till stånd. Detta innebure ju emellertid, att i sådana tveksamma fall undersökning icke skedde, förrän försäkringsgivaren erhållit kännedom om branden och övervägt, huruvida tillräcklig anledning för honom finnes att bekosta polisundersökning. Uppenbart vore enligt det föregående, att såväl på grund av dröjsmålet som på grund av ovisheten om att komma till positivt resultat härigenom i många fall polisundersökning icke komme till stånd, i varje fall icke i sådan tid, att resultat kunde uppnås. Det vore visserligen sant, att varje utvidgning av området för polisundersökning medförde kostnadsökning, men det kunde icke vara rimligt att med hänsyn härtill avstå från åtgärder, som kunde leda till ertappande av förövre av ifrågavarande slags grova brott. Så långt som till att obligatoriskt föreskriva polisundersökning efter varje eldsvåda syntes man emellertid icke rimligen kunna gå. Departementschefens uppmärksamhet hade fästs på att länsstyrelsen i Gävleborgs län genom länskungörelse den 27 januari 1932 förordnat, att det ålåg vederbörande polisman att efter mottagen underrättelse om eldsvåda av nämnvärd omfattning eller av misstänkt natur omedelbart begiva sig till brandplatsen för verkställande av noggrann undersökning — såvida det icke vore

uppenbart, att polismyndighets ingripande är opåkallat — samt att om förhållandet snarast underrätta landsfogden. Redan gällande bestämmelser hade alltså ansetts medgiva vidtagande av åtgärder i den utsträckning, som departementschefen vore beredd att förordna. Möjligen kunde ett förtydligande av gällande föreskrifter på denna punkt vara önskvärt; vid behandling av anslagsfrågan ville departementschefen återkomma härtill.

I förevarande proposition nr 181 anför nu departementschefen i denna fråga:

Som jag framhöll, kan möjligen ändring av gällande föreskrifter vara önskvärd i syfte att göra tydligt, att i varje fall då eldsvåda uppkommit polisundersökning bör komma till stånd så snart som möjligt och helst redan medan branden pågår, såframt det icke är uppenbart, att polismyndighets ingripande är opåkallat. Det synes mig kunna ifrågasättas, huruvida icke nämnda syftemål lämpligast kunde vinnas genom ett tillägg till 3 § 1 mom. 3) eller 4) av ifrågavarande kungörelse, varigenom uttryckligen angäves, att landsfiskal, då han företager tjänsteresa för undersökning vid eldsvåda alltid — utom då polisingripande uppenbarligen ej påkallas — äger rätt till reseersättning. På grund av hänvisningen i kungörelsens 5 § till nämnda punkter skulle, sedan 5 § omarbetats på sätt jag nyss angivit, i regel också fjärdingsman äga rätt till ersättning för resekostnaden eller viss del därav, då han med särskild snabbhet företagit resa för dylik undersökning. Att särskild snabbhet i sådana fall, som det här är fråga om, så gott som undantagslöst får anses vara av nöden, synes uppenbart. Någon ökning av anslagsbeloppet torde ej erfordras i anledning av den sålunda i förtydligande syfte ifrågasatta ändringen.

**Fråga om
anslag till
kriminal-
teknisk
kurs.**

*Kursen
1930.*

I statsverkspropositionen till 1930 års riksdag äskades under femte huvudtiteln (punkt 98) ett extra förslagsanslag å 31,000 kronor till utbildningskurs i kriminalteknik m. m. Förslaget härom hade framlagts av hovrättspresidenten Schlyter och kursen var avsedd att utgöra ett led i planerade åtgärder för förbättring av särskilt landsfiskalernas utbildning. Kursen skulle pågå under sex veckor. I densamma skulle deltaga *dels* 30 av länsstyrelserna utsedda elever, till vilka av statsmedel skulle utgå rese- och traktamentsersättning samt ersättning för förlorade avlöningsförmåner, nämligen en landsfogde, landsfiskal eller extra landsfiskal från varje län samt sex av de av staten avlönade kriminalpolismännen för landsbygden, *dels ock* 30 elever, som på egen bekostnad ägde bevista kursen. Denna skulle anordnas under inseeende av stats- och rättsvetenskapliga fakulteten vid Stockholms högskola, vilken skulle ha att utse inspektor för kursen. Kursen var avsedd att upprepas under de följande åren, till dess ett erforderligt antal befattningshavare erhållit den avsedda utbildningen.

Riksdagen biföll förslaget. Närmare bestämmelser angående kursen fastställdes av Kungl. Maj:t den 9 maj 1930 och genom särskilt beslut den 6 juni 1930 fastställdes även undervisningsplan för kursen och utsågs lärare vid densamma. Kursen tog sin början den 14 juli 1930 och pågick t. o. m. den 23 augusti. I kursen deltog det beräknade antalet såväl statsstipendierade som andra deltagare. Såsom huvudledare tjänstgjorde nuvarande docenten Harry Söderman, såsom biträdande lärare bl. a. länsnotarien, numera polismästaren i Göteborg Ernst Fontell.

I oktober 1930 avlämnade docenten Söderman förslag till kurser för 1931. Enligt detta förslag skulle anordnas två kurser, vardera med 30 elever, därav 20 statsstipendierade. Varje kurs skulle pågå två månader.

I statsverkspropositionen till 1931 års riksdag äskades ånyo (punkt 101) anslag för detta ändamål. Därvid anförde departementschefen bland annat: »Det torde vara en allmän mening bland dem, som följt undervisningen vid den kurs i kriminalteknik, som hölls under sommaren 1930, ävensom bland deltagarna i nämnda kurs, att densamma varit till gagn och i förhållande till den korta utbildningstiden lämnat ett gott utbyte. Med hänsyn därtill bör det utan vidare vara klart, att ifrågakvarande undervisning bör, såsom från början varit avsett, fortsättas under kommande budgetår. Jag erinrar i detta sammanhang om vad jag vid behandlingen av anslaget till polisväsendet i riket anförde rörande behovet av förbättringar i det nuvarande kriminalpolisväsendet.» — Enligt propositionen skulle alltjämt anordnas allenast en kurs om sex veckor med statsstipendierade deltagare till samma antal och med samma fördelning som föregående år. Då sammanlagda antalet kursdeltagare visat sig vara för stort, föreslogs däremot begränsning av antalet icke-statsstipendierade deltagare, dock tills vidare utan bestämmande av detta antal. Under hänvisning till att anslaget föregående år överskridits föreslogs anslaget bestämt till 40,000 kronor. Av detta belopp skulle till lärararvoden utgå 4,500 kronor.

Riksdagen biföll propositionen. Enligt vad som uppgives i nedannämnda motion hölls kursen under tiden den 20 juli—29 augusti och uppgick antalet deltagare till 40, därav 30 statsstipendierade.

I propositionen nr 178 till innevarande års riksdag med förslag till ändringar i polislagen anför departementschefen i samband med framläggande av förslag till viss omorganisation av kriminalpolisväsendet å landsbygden (jfr utskottets utlåtande nr 2):

Under två år hava på statens bekostnad hållits utbildningskurser i kriminalteknik, avsedda i första hand för landsfogdar och landsfiskaler men därjämte även för vissa andra intresserade. För nästa budgetår hava emellertid medel icke begärts för detta ändamål. Detta har föranletts dels av statsfinansiella skäl, dels också därav, att det ansetts lämpligt att avvakta den nu ifrågasatta reformens genomförande ävensom den väntade omorganisationen av polisskolan. Dessa båda omständigheter måste nämligen bliva av natur att påverka bedömandet av frågan om värdet av och metoden för dessa kriminaltekniska kurser. Det är således min uppfattning, att under förberedelserna till statsverkspropositionen för budgetåret 1933/1934 bör övervägas att äska medel för att i en eller annan form återupptaga dessa kurser.

I motionen I: 139 av herr *Johan Nilsson* i Malmö, vilken väckts före avlämnandet av förenämnda proposition nr 178, anføres bland annat:

Bland icke-stipendiater i såväl 1931 års som föregående kurs hade funnits några juris studerande och ett antal ordinarie landsfiskaler, kriminalpolismän och polismän. Till den senare kursen hade även flera städer sänt deltagare, vilka deltog i kursen på vederbörande stads bekostnad. Att kursen även tilldragit sig intresse utomlands visade det förhållandet, att såväl den finska staten som Köpenhamns kriminalpolis skickat deltagare — en hittills okänd sak,

*Kursen
1931.*

*Departements-
chefen
1932.*

*Motionen
I: 139.*

då förut alltid svenska kriminalpolismän fått söka sig utomlands för att bedriva mera djupgående studier i sitt yrke. På grund av det begränsade antalet icke-stipendiater i 1931 års kurs måste icke mindre än fjorton ansökningar om deltagande avslås. Att kursen haft betydelse för kriminalpolisarbetet i vårt land syntes vara ovedersägligt. Till kursens huvudledare har såväl muntligen som skriftligen från deltagare i kursen påpekats den nytta de haft av densamma. Det förelåg otvivelaktigt ett starkt samhälleligt intresse i upprätthållandet av denna kurs, som framför allt avsåge att ge åklagarmyndigheterna på landsbygden den yrkesmässiga utbildning, som behövdes för att uppsåra förbrytare. I innevarande års statsverksproposition har emellertid ej begärts anslag till någon kriminalteknisk kurs. Ovedersägligt vore att det behov av förbättrad utbildning av landsbygdens kriminalpolis, som förefanns 1930, ännu förefunnnes och kanske ännu starkare än då.

På grund av det stora intresset från kursdeltagarnas sida och då bevistandet av kursen vore en merit för vederbörande tjänstemän kunde det med visshet antagas, att en kurs innevarande år komme att fyllas av icke-stipendiater. Med hänsyn till det ekonomiska läget syntes därför den av statsmedel utgående ersättningen för resekostnad och mistade löneförmåner jämte dagtraktamenten för innevarande år kunna inbesparas, varför staten blott behövde ersätta lärarna och bekosta undervisningsmaterial.

Föregående år hade till lärarna betalats arvoden å 4,500 kronor och för undervisningsmaterial hade kostnaden uppgått till 2,000 kronor. För en kriminalteknisk kurs innevarande år syntes sålunda endast behöva anvisas ett belopp av 6,500 kronor.

Motionären hemställer, att riksdagen ville bevilja ett anslag av sistnämnda belopp, 6,500 kronor, till en kriminalteknisk kurs att under innevarande år anordnas vid Stockholms högskola.

Utskottet. Såsom framgår av redogörelsen här ovan föreslås i förevarande proposition en höjning av anslaget till polisväsendet i riket med 1,370,000 kronor, vilken höjning till ett belopp av omkring 910,000 kronor betingas av statspolisorganisationens inrättande samt till ett belopp av omkring 410,000 kronor därav, att kostnaderna för landsbygdens polisväsen omräknats efter nya grunder med ledning av inhämtade uppgifter angående avlöningskostnaderna m. m. vid polislagens ikraftträdande för hela riket den 1 januari 1932.

(1)—(10). I fråga om de beräkningar, som avses under (1)—(10) här ovan, har utskottet icke funnit anledning till någon erinran.

(11). Beträffande *polisskolan i Göteborg* (11) — vilken för närvarande anordnar en kurs årligen för 20 elever, varav omkring tre fjärdedelar från Göteborgs stads poliskår, och helt bekostas av Göteborgs stad — innebär Kungl. Maj:ts förslag, att man för tillgodoseende av det ökade personalbehovet årligen skulle vid skolan anordna ytterligare en kurs, vilken skulle bekostas av staten, samt att till statsbidrag åt Göteborgs stad för detta ändamål skulle beräknas ett belopp av 7,000 kronor. I motionen I: 353 föreslås däremot, att hela kostnaden för polisskolan övertages av staten och att härför för följande budgetår beräknas ett belopp av 15,800 kronor, därav 1,300 kronor för anskaffning av inventarier. En framställning i samma riktning har ingivits till Kungl. Maj:t av stadsfullmäktige i Göteborg och tillstyrkts av länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län.

Till förmån för motionärens förslag kunna utan tvivel anföras goda skäl. Då staten helt bekostar polisskolan i Stockholm, som utom polisskolan i Göteborg är den enda skola där vederbörlig kompetens för ordinarie polismansbefattning kan förvärvas, och då denna statliga polisskola obestridligen för närvarande icke är av den omfattning att hela landets personalbehov där kan tillgodoses, måste det te sig rättvist, att staten även bekostar den utbildning, som i Göteborg årligen beredes ett antal polismän. Å andra sidan vill utskottet icke underlåta att, under hänvisning till redogörelsen här ovan, erinra, att då Kungl. Maj:t år 1928 fastställde reglemente för polisskolan i Göteborg och i kompetenshänseende likställde densamma med polisskolans i Stockholm lägre klass, detta skedde efter framställning från vederbörande i Göteborg under åberopande icke blott av praktiska utan jämväl av rent ekonomiska fördelar för staden ävensom att därvid, såvitt handlingarna utvisa, icke ifrågasattes annat än att kostnaden för skolan skulle bestridas av Göteborgs stad; i ett i ärendet avgivet yttrande (sid. 11 ovan) påpekades särskilt vid tillstyrkande av framställningen, att man väl finge förutsätta att det icke heller framdeles skulle ifrågasättas någon kostnad för statsverket för skolans upprätthållande. Med hänsyn bland annat till dessa omständigheter vill utskottet icke framställa någon erinran mot departementschefens ståndpunkt att icke i år upptaga frågan om skolans övertagande av staten. I allt fall torde innan så sker erfordras ytterligare utredning rörande de ekonomiska konsekvenserna i olika avseenden, varjämte frågan torde böra ses i samband med den planerade utvidgningen av polisskolan i Stockholm. Mot förslaget att för tillgodoseende av det väntade ökade personalbehovet söka tillsvida anordna ytterligare en kurs årligen vid polisskolan i Göteborg samt att ersätta kostnaden härför av statsmedel har utskottet intet att erinra.

I fråga om de beräkningar, som avses under (12)—(15) här ovan, har utskottet icke någon erinran att framställa. (12)—(15).

Förefintliga särskilda anordningar för *gränskontroll* (16) beräknas — efter besparingar i vissa avseenden — för nästkommande budgetår betinga en kostnad av omkring 45,000 kronor. Motionerna I: 221 och II: 329 ha avseende å denna gränskontroll, i det att i motionerna hemställes, att riksdagen skulle ställa till Kungl. Maj:ts förfogande ett belopp av högst 30,000 kronor såsom ersättning åt kommuner, vilka för närvarande äro särskilt betungade med övervakning av ifrågavarande slag. Av motiveringen framgår att därvid särskilt åsyftas vissa skånska städer med stark resandeström från utlandet. Utskottet kan i anledning härav erinra, att Kungl. Maj:t redan genom beslut den 26 mars 1926 — efter framställning av magistraten i Trälleborg — med stöd av 4 § i polislagen förordnat, att i nämnda stad skulle för passkontrollens handhavande därstädes finnas anställd polispersonal för hela rikets behov i den omfattning det för ändamålet vore av nöden samt att det skulle ankomma på länsstyrelsen att pröva befogenheten av härav föranledd utgift, för vilken gottgörelse av statsmedel begärdes. Därest andra städer anse sig berättigade till motsvarande förmån, ha även de att göra framställning härom till Kungl. Maj:t, som lär vara oförhindrad att tillmötesgå densamma i den mån verkställd utredning giver (16).

skäl därtill. Vid nu angivna förhållanden anser utskottet sig sakna anledning taga ställning till, i vad mån utvidgade statliga anordningar för gränskontroll kunna vara erforderliga, och torde tillsvidare icke för ändamålet behöva beräknas högre belopp än i propositionen med utgångspunkt från förefintliga anordningar föreslagits. Utskottet vill uttala önskvärdheten av att ökade kostnader härutinnan icke utan särskilda skäl åsamkas statsverket.

Anslaget till vissa ersättningar åt befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet.

Emot den gjorda beräkningen av anslaget till vissa ersättningar åt befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet till ett belopp av 1,000,000 kronor — varav ett belopp av omkring 50,000 kronor betingas av statspolisorganisationens inrättande — har utskottet icke någon erinran att framställa.

Jämväl de ändrade grunder för vissa ersättningar, som av departementschefen föreslagits, finner utskottet böra godtagas. Vad angår de föreslagna ökade möjligheterna till reseersättning vid inställelse för polisundersökning vid eldsvåda, vill utskottet påpeka, att bestämmelserna härom, vilka synas ägnade att i sin mån bidra till upptäckande av mordbrandsbrott, böra erhålla tillämpning jämväl vid skogseld.

Frågan om anslag till kriminalteknisk kurs.

Utskottet finner det visserligen beklagligt, att för nästkommande budgetår icke något anslag kunnat upptagas för sådan kurs i kriminalteknik m. m., som under 1930 och 1931 anordnats i Stockholm, främst i syfte att förbättra landsfogdars och landsfiskalers polisutbildning. Då tanken på dessa kurser först upptogs, förutsattes nämligen, att desamma skulle anordnas under en följd av år för att småningom bereda en ej för ringa del av ifrågavarande befattningshavare tillfälle att genomgå desamma. Erfarenheterna av de hittills hållna kurserna torde också ha varit goda och behovet av desamma synes icke kunna påverkas av de mindre genomgripande förändringar i fråga om kriminalpolisorganisationen för landsbygden, som föreslagits i propositionen nr 178 och av utskottet förordats i utlåtandet nr 2. Ehuru utskottet således är av den mening, att dessa kurser så snart omständigheterna det medgiva böra återupptagas, anser sig utskottet icke mot departementschefens ståndpunkt böra förorda att statsmedel anslås för en sådan kurs innevarande år. Det väsentliga synes nämligen vara, att landsfogdar och landsfiskaler beredas tillfälle att deltaga i sådana kurser. Därest anslag härtill icke ställes till förfogande, synes det heller icke vara skäl att anslå de för lärararvodena och undervisningsmaterial nödiga medlen, såsom i motionen föreslås, ty det torde knappast kunna förväntas, att de kategorier befattningshavare, för vilka kursen egentligen är avsedd, skola vara beredda att på egen bekostnad genomgå densamma.

Hemställan.

Under hänvisning till vad ovan anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må, med bifall till förevarande proposition nr 181 och med avslag å motionerna I: 139, I: 221, I: 353 och II: 329, för budgetåret 1932/1933 anvisa, att utgå enligt av föredragande departementschefen i propositionen förordade ändrade grunder,

dels till polisväsendet i riket ett extra förslagsanslag av 3,650,000 kronor,

dels ock till vissa ersättningar åt befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet ett extra förslagsanslag av 1,000,000 kronor.

Stockholm den 9 maj 1932.

På sammansatta stats- och första lagutskottets vägnar:

G. A. BJÖRKMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från statsutskottet:

första kammaren: herrar *C. G. Hammarskjöld, Carlsson* i Gävle, *Björck** och *Nordborg**;

andra kammaren: herrar *Törnkvist* i Karlskrona, *Strindlund, Andersson* i Höör och *Järte*;

från första lagutskottet:

första kammaren: herrar *Schlyter, Anderson* i Hägelåkra, *Borell** och *Larson* i Lerdala;

andra kammaren: herrar *Björkman, Lindqvist* i Halmstad, *Hedlund* i Östersund och *Jonsson* i Risinge.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservationer:

1) av herrar *Schlyter, Björck, Lindqvist* i Halmstad, *Hedlund* i Östersund, *Törnkvist* i Karlskrona och *Andersson* i Höör, vilka ansett att utskottets eget yttrande bort erhålla följande lydelse:

»I fråga om *anslaget till polisväsendet i riket* har utskottet icke funnit anledning till någon erinran mot de beräkningar, som avses under (1)—(4) här ovan.

Då utskottet i utlåtande nr 2 hemställt om avslag å *statspolisorganisationen* bör den härför upptagna posten (5) å 900,000 kronor utgå ur beräkningarna.

Beträffande *kriminalpolisorganisationen* (6) har utskottet i utlåtandet nr 2 föreslagit den ändring i den i propositionen nr 178 framlagda utvidgningsplanen, att de i det ursprungliga förslaget upptagna kommissarietjänsterna i Göteborg och Malmö icke skulle utbytas mot överkonstapelstjänster, såsom i propositionen föreslås för den händelse ordningsstatspolis inrättas. Samman-

Anslaget till polisväsendet i riket.

(1)—(4).

(5).

(6).

lagda kostnadsökningen för denna ändring torde kunna beräknas till omkring 4,000 kronor för år, men då nyorganisationen skulle gälla först från 1933 års ingång och utbetalning sker kvartalsvis i efterskott, torde den enligt propositionen beräknade kostnaden för kriminalpolisorganisationen nästa budgetår — 240,000 kronor — behöva höjas endast till 242,000 kronor.

- (7). För *reservpolisorganisationen* (7) skulle enligt propositionen under förutsättning av oförändrade grunder erfordras 271,000 kronor. Vid bifall till yrkandet i utlåtande nr 2 om avslag å statspolisen skulle först och främst erfordras detta belopp. Utskottet har emellertid i nämnda utlåtande biträtt förslaget om att en reservpolisstad skall kunna erhålla statsbidrag å $\frac{1}{6}$ av årslönen för ett ökat antal reservpolismän, i den mån pensionerade polismän stå till förfogande såsom ersättare. Enligt propositionen räknar man med sammanlagt 100 sådana ersättare och beräknas $\frac{1}{6}$ av årslönen i genomsnitt motsvara 550 kronor; årliga kostnaden härför skulle i så fall uppgå till 55,000 kronor. Vidare har utskottet biträtt förslaget om statsbidrag till städer, som äro skyldiga hålla beridna reservpolismän. Kostnaden härför beräknas under förutsättning av viss höjning av nuvarande antalet reservpolishästar till omkring 28,000 kronor för år. Årliga kostnadsökningen skulle således uppgå till omkring 83,000 kronor, men härav erfordras under nästkommande budgetår endast en fjärdedel. Förevarande post beräknas således av utskottet till $(271,000 + \frac{1}{4} \times 83,000)$ 292,000 kronor eller således till 32,000 kronor högre belopp än propositionen. Ökningen beror dels därpå, att om statspolis icke inrättas statsbidraget för den nuvarande reservpolisen måste alltjämt utgå med $\frac{1}{3}$ av lönen, under det att propositionen innebär minskning till $\frac{1}{6}$ för 137 av reservpolismännen (utl. nr 2 sid. 13) och dels därpå, att — under samma förutsättning — här alltjämt måste beräknas särskild kostnad för användning av reservpolis, vilken kostnad enligt propositionen ingår i kostnaden för statspolisorganisationen (se detta utl. sid. 6).
- (8). Kostnaden för statsbidrag till *landstingens polisväsen* (8) beräknades i statsverkspropositionen, utan hänsyn till den nya statspolisen, till 36,500 kronor, vilket belopp torde bära här upptagas (enligt propositionen 30,000 kronor).
- (9). Posten för *statspolisintendenten* (9) å 11,000 kronor utgår.
- (10). I fråga om beräkningen av posten (10) för *polisskolan i Stockholm* har utskottet intet att erinra.
- (11). Beträffande *polisskolan i Göteborg* (11) — vilken för närvarande anordnas etc. — — — (= utskotts majoritetens yttrande) — — — utskottet intet att erinra. Visserligen har detta förslag huvudsakligen motiverats med det på grund av statspolisens inrättande ökade personalbehovet, men i synnerhet med hänsyn till polisskolans i Stockholm otillräcklighet torde nämnda utökning vara erforderlig och gagnelig även om statspolis icke kommer till stånd.
- (12)—(14). I fråga om de beräkningar, som avses under (12)—(14) här ovan, har utskottet icke någon erinran att framställa.
- (15). Beträffande *polisbyrån* (15), å vilken enligt nuvarande organisation tjänstgöra bl. a. en kriminalkommissarie och en kriminalkonstapel, utgår propositionen ifrån, att en årlig besparing å 9,000 kronor skulle kunna vinnas genom

att den kommissarie, som skulle tjänstgöra å en blivande statspolisavdelning i Stockholm, jämväl skulle tjänstgöra å polisbyrån och i stället kriminalkonstapelsbefattningen ändras till en kriminalöverkonstapelstjänst. Utskottet anser sig här kunna räkna med att, även om statspolis icke inrättas, de nuvarande båda kriminalpolisbefattningarna kunna sammanslås till en kriminalöverkonstapelstjänst och att samma besparing sålunda kan göras.

Förefintliga särskilda anordningar för *gränskontroll* (16) beräknas etc. — (16).
— — (= utskottsmajoritetens yttrande) — — — åsamkas statsverket.

Sammanlagda anslagsbehovet skulle enligt dessa beräkningar uppgå till 2,775,500 kronor, vilket belopp torde avrundas till 2,775,000 kronor.

Beträffande *anslaget till vissa ersättningar åt befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet* torde framgå av propositionen, att detsamma oavsett statspolisorganisationen skulle ha beräknats till 960,000 kronor i stället för 1,000,000 kronor. Mot de föreslagna ändrade grunderna i fråga om ersättningar åt fjärdingsmän m. fl. för resor inom distrikten samt beträffande reseersättning vid inställelse för polisundersökning vid eldsvåda har utskottet intet att erinra.

Anslaget till vissa ersättningar åt befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet.

Utskottet finner det visserligen beklagligt, att för nästkommande budgetår etc. — — — (= utskottsmajoritetens yttrande) — — — på egen bekostnad genomgå densamma.

Frågan om anslag till kriminalteknisk kurs.

För jämförelse mellan de belopp, vartill anslaget till polisväsendet i riket samt anslaget till vissa ersättningar åt befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet kunna beräknas för nästkommande budgetår och för framtiden — under förutsättning att oförändrade grunder tillämpas — *dels* vid genomförande av propositionen och *dels* enligt det här förordade förslaget, har utskottet låtit uppgöra en tablå, vilken fogas härvid såsom bilaga.

Jämförelse mellan kostnaderna enligt prop. och utskottet.

Under åberopande av vad ovan anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen i anledning av förevarande proposition må, med avslag å motionerna I: 139, I: 221, I: 353 och II: 329, för budgetåret 1932/1933 anvisa, att utgå enligt de ändrade grunder som framgå av utskottets yttrande,

dels till polisväsendet i riket ett extra förslagsanslag å 2,775,000 kronor;

dels ock till vissa ersättningar åt befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet ett extra förslagsanslag av 960,000 kronor.»

2) av herrar *Strindlund* och *Jonsson* i Risinge, vilka i reservation till utlåtandet nr 2 yrkat, att statsbidrag för skyldighet att tillhandahålla reservpolis-män skall utgå med allenast $\frac{1}{6}$ av lönen även till stad, där statspolisavdelning icke

inrättas, varigenom skulle vinnas en årlig kostnadsminskning av omkring 35,750 kronor, och i följd härav i anledning av förevarande proposition hemställt, att det för *reservpolisorganisationen* i propositionen beräknade beloppet för nästa budgetår — 259,020 kronor, avrundat till 260,000 kronor — nedsättes med $\frac{1}{4}$ av 35,750 kronor eller alltså omkring 9,000 kronor till 250,000 kronor samt att således anslaget till polisväsendet i riket upptages till 3,640,000 kronor.

Bilaga till reservation av herr Schlyter m. fl.

Jämförelse mellan förevarande anslags beräknade belopp vid genomförande av propositionen och enligt reservationen av herr Schlyter m. fl.

	Nästa budgetår		I framtiden ¹	
	Prop.	Reservationen	Prop.	Reservationen
Statspolisorganisationen (p. 5 och 9) . . .	911,000	—	1,300,000 ²	—
Kriminalpolisorganisationen (p. 6)	240,000	242,000	280,000	285,000
Reservpolisorganisationen (p. 7)	260,000	292,000	225,000 ³	354,000 ⁴
Landstingspolisen (p. 8)	30,000	36,500	10,000 ⁵	36,500
Övriga poster under anslaget till polisväsendet ⁶	2,205,000	2,205,000	2,225,000 ⁷	2,225,000
	3,646,000	2,775,500	4,040,000	2,900,500
Anslaget till »vissa ersättningar»	1,000,000	960,000	1,070,000 ⁸	960,000
	4,646,000	3,735,500	5,110,000	3,860,500
<i>Minskning enligt reservationen</i>		910,500		1,249,500

¹ Under förutsättning att oförändrade grunder tillämpas.

² Beloppet i den vid utl. nr 2 fogade bilaga II å 1,418,100 med avdrag för däri ingående post å 117,000 (jfr not 8).

³ 195,000 + 28,000, sid. 6 här ovan.

⁴ 271,000 + 55,000 + 28,000, sid. 28 här ovan.

⁵ Jfr utlåtandet nr 2 sid. 16 samt avgående poster i den därvid fogade Bilaga II.

⁶ Lika enligt båda alternativen.

⁷ Ökningen å 20,000 = 9,000 under post 13 och 11,000 under post 15.

⁸ 960,000 + beloppet under not 2 å 117,000 med avdrag för nu utgående dagarvoden till reservpolismän å omkring 8,000 kronor.